

Nr 5

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse av 4 § lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar.

Till konstitutionsutskottet ha båda kamrarna den 16 februari 1960 hänvisat en av Kungl. Maj:t till riksdagen avlåten proposition, nr 38, vari Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga nedan intagna förslag till lag angående ändrad lydelse av 4 § lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar.

Beträffande motiveringen till lagförslaget får utskottet hänvisa till det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden den 22 januari 1960.

I 4 § lagen om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar regleras sekretesskyddet för handlingar rörande rikets försvar. Beträffande handlingar, som röra det militära försvaret eller det civila luftskyddets planläggning, är skyddet så konstruerat, att Konungen, såframt handlingarnas offentliggörande kan skada rikets försvar eller eljest medföra våda för dess säkerhet, äger förordna, att de ej må utlämnas förrän viss tid förflutit från handlingens datum, dock högst femtio år, där ej särskilda förhållanden påkalla hemlighållande under längre tid.

Det i propositionen framlagda förslaget äsyftar att bereda sekretesskydd jämväl för handlingar rörande det psykologiska försvarets planläggning. Förslaget har så utformats, att nyssnämnda sekretessregler skola gälla även för dylika handlingar. Vidare föreslås att det civila luftskyddet i överensstämmelse med nu gällande terminologi benämnas civilförsvaret.

I propositionen förutskickas, att en allmän översyn av sekretesslagstiftningen snart kommer att påbörjas.

Utskottet delar departementschefens i propositionen uttalade uppfattning att behov av sekretesskydd i vissa fall föreligger beträffande handlingar, som angå det psykologiska försvarets planläggning. Mot lagförslagets utformning är intet att erinra. Utskottet — som dock förutsätter, att vid tillämpning av den nya lagregeln undantag från offentlighetsprincipen göres endast i den mån sekretesskydd för handlingar av ifrågavarande slag befinnes oundgängligen påkallat — hemställer alltså,

att riksdagen måtte, med bifall till propositionen nr 38, antaga följande

Lag

angående ändrad lydelse av 4 § lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar

Härigenom förordnas, att 4 §¹ lagen den 28 maj 1937 om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

4 §.

Beträffande handlingar, som röra krigsmaktens mobilisering, sammandragning eller verksamhet under krigstid eller vid krigsfara, dess mobiliseringsförråd och mobiliseringsutrustning, rikets fästningsverk och övriga fasta försvarsanstalter, örlogsstationer samt för krigsmakten avsedda varv och fartyg, militära flygstationer samt för krigsmakten avsedda flygverkstäder och luftfartyg, militära positioner och minförsvar, annan för krigsbruk avsedd materiels tekniska byggnad och beskaffenhet, för militärt ändamål avsedda kommunikations- och förbindelseleder, experiment och uppfinningar eller ock *det civila luftskyddets* planläggning, äger Konungen, såframt handlingarnas offentliggörande kan skada rikets försvar eller eljest medföra våda för dess säkerhet, förordna, att de ej må utlämnas förrän viss tid från handlingens datum förflutit, dock högst femtio år,

Beträffande handlingar, som röra krigsmaktens mobilisering, sammandragning eller verksamhet under krigstid eller vid krigsfara, dess mobiliseringsförråd och mobiliseringsutrustning, rikets fästningsverk och övriga fasta försvarsanstalter, örlogsstationer samt för krigsmakten avsedda varv och fartyg, militära flygstationer samt för krigsmakten avsedda flygverkstäder och luftfartyg, militära positioner och minförsvar, annan för krigsbruk avsedd materiels tekniska byggnad och beskaffenhet, för militärt ändamål avsedda kommunikations- och förbindelseleder, experiment och uppfinningar eller ock *civilförsvarets eller det psykologiska försvarets* planläggning, äger Konungen, såframt handlingarnas offentliggörande kan skada rikets försvar eller eljest medföra våda för dess säkerhet, förordna, att de ej må utlämnas förrän viss tid från handlingens datum förflutit,

¹ Senaste lydelse, se SFS 1940:203.

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

där ej särskilda förhållanden påkalla dock högst femtio år, där ej särskilda förhållanden påkalla hemlighållande under längre tid. skilda förhållanden påkalla hemlighållande under längre tid.

I fråga om — — — — — handlingens datum.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1960.

Stockholm den 3 mars 1960

På konstitutionsutskottets vägnar:

BENGT ELMGREN

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Elmgren, Damström, Georg Pettersson, Torsten Andersson, fru Segerstedt-Wiberg, herrar Erik Olsson*, Dahl*, Axel Emanuel Andersson*, Arvidson* och Hedblom; samt

från a n d r a kammaren: herrar Pettersson i Norregård, Spångberg, von Friesen, Jonsson i Haverö, Gustafsson i Bogla*, Hammar*, Andersson i Linköping, Alemyr, fru Sjöqvist* och herr Heckscher*.

* Ej närvarande vid justeringen.